

Els felços seixanta

Josep-Lluís Fos

Escriptor

LA VERITAT ÉS QUE DESPRÉS DE QUARANTA ANYS JA no recorde “exactament” com i quan vaig conèixer Fuster. Vull dir, “dia i hora”.

El panorama de la situació és que a final del 59 o 60 un grup d'estudiants acaben d'arribar a la Universitat i decideixen organitzar-se i fer “coses”: actes culturals, diguéssim. La novetat radica en què, no sé per quina regla de tres, Leonard Silvestre n'era un dels més públics impulsors, a diferència de les generacions o grups anteriors que voltaven el mantell de la Falange o l'Acció Catòlica, aquestos, nosaltres, anem per lliure. Ni a favor ni en contra, a part; que aleshores era anar-hi en contra, encara que no immediatament, sí a la llarga.

El guirigall i la desorientació era descomunal encara

que als vint anys la gosadia i la ignorància et fan ser totalment atrevit, agosarat.

Fuster, que devia haver deambulat pel poble tractant d'organitzar o orientar la gent –el *Nosaltres* ja deuria portar-lo prou emballestat i la situació, com és notori, no li agradava gens–, i que segons sembla solament havia convençut Josep Palacios, contacta amb nosaltres, o s'hi fa trobadis.

Feren unes conferències que no venen al cas. Fuster en féu una, a l'aula d'una escola unitària increïble al segon pis d'un d'aquells edificis municipals mig en runes. No en recorde res. Sí, que al final, algú més espavilat o que ja venia orientat per casa, li preguntà que quin ofici tenia.

–El mateix que Fidel Castro –respongué.

D'entre els més espavilats algú li insistí:

–I quin ofici té Castro?

–Advocat –contestà Fuster, i tots riguèrem, com quan els xiquets no entenen ben bé una qüestió però hi troben una doble intenció, nebulosa.

A partir i després d'ací ja ens encisà. Era tot nou. Agosarat. Divertit. Fuster tenia 40 anys i nosaltres 20. A nivell del clima local es dispararen tota classe de rumors. La Dictadura ens consentia més que no la gent del poble. La seua aposta personal, mirat ara en perspectiva, va ser decidida, valenta, interessada si es vol, però en aquell moment ell necessitava abocar el *Nosaltres*, fer-lo pràctica, assajar-lo. Ni era el capellà, ni el cap de la Falange, ni l'entrenador de futbol. Ni el promotor de cap partit polític, pensàrem després. Què hi feia? Què hi feiem?

L'eclosió va ser múltiple en diversos llocs i per variades raons. Però, nosaltres, suecans, joves, vam tindre la sort de ser en el lloc adequat en el moment adequat comportant-nos com el temps ho requeria. Ni mèrit ni res. Va ser així.

PD.– La meua amiga donya Isabel Mafé deia divertida que fossen blaus o rojos, així o aixà, tothom eixia de Cal Fuster dient: “Fuster m'ha dit. Fuster ha dit.” I tothom creia tindre raó. I és que Fuster volia fer un país i en un país hi ha de tot. Encara que personalment jo em decante que n'hi haja més d'un que no dels altres. I això molts no ho han acabat encara, o mai, d'entendre.

Sueca - 2003

Tigre (1990). Litografia. Antoni Miró